

UIT DIE PEN VAN DIE CEO

*"Be not afraid of growing slowly; be afraid only of standing still."
(Chinese Proverb)*

HOE DIE ONTWIKKELINGE IN DIE MIDDE-OOSTE DIE SITRUSSEISOEN KAN BEÏNVLOED

Hierdie week is daar die moontlikheid van 'n tweede rondte gesprekke tussen die Verenigde State en Iran binne die konteks van 'n brose twee-weke-lange wapenstilstandsooreenkoms. Alle oë is op hierdie ontwikkeling gerig, aangesien die impak van die vyandelikhede nou deur die wêreld-ekonomie begin filter – met almal wat geraak word.

Berigte lui dat Suid-Afrikaners nog 'n stewige styging in brandstofpryse kan verwag, wat 'n ernstige slag vir ons bedryf sou wees. Brandstof vorm 'n beduidende deel van plaasaktiwiteite, en vrugte word vanaf alle gebiede na hawens vervoer, hoofsaaklik via padvervoer. Soos ons aangedui het, is ons seisoen gereed om ernstig te begin en sommige van ons uitvoere na die Midde-Ooste het reeds láát aangekom, aangesien verskepings- en hawebestemmings voortdurend aangepas word.

As die CGA neem ons kennis van en is ons bekommerd oor Transnet Port Terminals se aankondiging van bykomende heffings op houers wat verband hou met voortdurende vyandelikhede in die Midde-Ooste. Hoewel die voorgestelde bedrag nie op sigself buitensporig is nie, is dit die potensiele prysverhoging wat kommerwekkend is. Hierdie ontwikkelinge beklemtoon weer eens hoe globale onstabiliteit ons produsente se vermoë om in internasionale markte mee te ding, direk beïnvloed.

Die CGA het onlangs 'n strategiese keuse gemaak en belê in die versterking van ons data- en markintelligensievermoë. Ons het ook toegewyde monitorings- en hersieningsforums ingestel sodat ons vinnig kan reageer, ons skattings betyds kan aanpas, en ons belanghebbendes die insigte kan gee wat hulle nodig het om ingeligte besluite oor die logistieke voorsieningsketting te neem. Ons prioriteit bly duidelik: om alles te doen om die kontinuïteit van voorsiening te ondersteun.

Namate die finansiële impak van die oorlog begin deursyfer – saam met die aangekondigde Transnet-heffing – sien ons tekens wat 'n uitdagende uitvoerseisoen kan word. Sitrusproduksie en -uitvoer werk teen stywe marges, en produsente absorbeer reeds stygende inset-, brandstof- en energiekoste. Bykomende hawe-verwante koste kan 'n verdere druk plaas op 'n bedryf wat reeds onder druk is, met kleiner en opkomende produsente wat veral blootgestel is. Indien dit voortduur, kan dit ernstige gevolge hê vir lewensonderhoud en landelike ekonomieë wat van sitrus afhanklik is.

Hierdie situasie versterk die dringende behoefte om die algehele toekomstige omgewing vir die uitvoer van sitrus, Suid-Afrika se grootste landbou-uitvoersector, te versterk. Regeringssteun sal van kritieke belang wees. Op kort-termyn sluit dit meer geteikende brandstofverligtingsmaatreëls in, soos deur Agbiz en AgriSA versoek. Vooruitskouend sal die versnelling van verbeterde en nuwe marktoegang, die voortsetting van onderhandelinge vir verlaagde tariewe, tesame met die moontlik-making van privaatsektordeelname aan hawens en spoorweë, noodsaaklik wees om veerkragtigheid te verbeter.

Hierdie intervensies is nie abstrakte beleidskwessies nie – hulle raak produsente direk op die grond, hul werkers en die gemeenskappe wat hulle ondersteun. Om dit reg te kry, sal help verseker dat ons sitrusbedryf periodes van ernstige druk kan weerstaan en steeds waarde vir Suid-Afrika kan lewer.

SITRUSBEMARKINGSFORUM

Die tweede Sitrusbemarkingsforum (CMF) vergadering sal op **Vrydag, 24 April** om **10:00 am** via **MS Teams** gehou word. Kontak asseblief Portia Magwaza by portia@cga.co.za om die registrasie-skakel te ontvang.

INTERESSANTE FEITE

Toe pomelo die eerste keer in Barbados ontdek is, is dit die "verbode vrug" genoem.

CGA-GROEPINLIGTING SITRUSBEMARKINGSFORUM (CMF)

Datum: 24 April 2026

Tyd: 10:00am

Plek: Virtueel

Skakel: [Kontak portia@cga.co.za](mailto:portia@cga.co.za)